

ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΥΜΑ. ΤΙ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ;

Εδώ και ένα χρόνο περίπου, η ανθρωπότητα δοκιμάζεται από τον πόλεμο της συνάντησης δύο γονιδιωμάτων. Αφενός μεν του κορωνοϊού με 30 χιλιάδες γράμματα και αφετέρου του ανθρώπου με 6,4 δισεκατομμύρια γράμματα. Από την μάχη αυτή κάποιος από τους δύο θα επιβιώσει και η έκβαση εξαρτάται από το πόσο το ανθρώπινο γονιδίωμα έχει τέτοιες παραλλαγές που του εξασφαλίζουν αντοχή, προφύλαξη και ανοσία στο γονιδίωμα του ιού.

Είναι γεγονός ότι από τον Οκτώβριο μέχρι σήμερα είμαστε στο δεύτερο κύμα της πανδημίας. Μας ανησυχεί διότι παρουσιάζεται παγκοσμίως, πολύ σφοδρότερο από το πρώτο κύμα και οδήγησε τους υπεύθυνους σε απόφαση για απαγορευτικό (lockdown). Η αποκλιμάκωση του αριθμού των κρουσμάτων, των διασωληνωμένων ασθενών και των θυμάτων είναι βραδύτερη από την αναμενόμενη στην πατρίδα μας και όχι μόνο.

Η ερμηνεία του φαινομένου αυτού εν μέρει μπορεί να αποδοθεί στην μεγαλύτερη, κατά τουλάχιστον 5 φορές, μεταδοτικότητα του μεταλλαγμένου ιού, σε σύγκριση με την ικανότητα του αρχικού ιού στην διάρκεια του πρώτου κύματος και την ενδοοικογενειακή μετάδοση, τουλάχιστον στην Β. Ελλάδα. Ακόμα ενοχοποιούνται ο συνωστισμός στα μέσα μαζικής μεταφοράς, τα αδικαιολόγητα πάρτυ διασκέδασης, που αφαιρούν και το τελευταίο φύλλο συκής από τους συμμετέχοντες και οι επικίνδυνες για την Δημόσια υγεία λόγω της συγκυρίας, συγκεντρώσεις διαδηλωτών με πορείες, που θολώνουν τον στόχο παρότι ευαγγελίζονται αγνά κίνητρα. Επιπλέον οι λαοσυνάξεις στους ναούς με το επιχείρημα ότι η δύναμη του Θεού καθιστά άτρωτο τον εκκλησιαζόμενο, αποτελεί ύβρη προς τον Θεό και απεδείχθη αστήρικτο εν τοις πράγμασι. Ο Χριστός ο Ίδιος στην έρημο, κατά την διάρκεια της δοκιμασίας Του, δεν έλαβε υπόψη Του την παρελκυστική προτροπή του Σατανά, περιφρονώντας τους νόμους της φύσης, να δείξει την δύναμή Του. Η κολυμβήθρα του Σιλβάμ για εξαγνισμό στην παρούσα φάση της παγκόσμιας συμφοράς, δεν είναι διαθέσιμη για κανένα μας. Εύκολα μπορούμε να αντιληφθούμε την βαρύτητα του δεύτερου lockdown, σε σύγκριση με το πρώτο, βλέποντας την καθημερινή κίνηση στους δρόμους. Έτσι από μόνοι μας, με το να μην κρατούμε αποστάσεις διευκολύνουμε την διασπορά του ιού.

Τα εύλογα ερωτήματα που προκύπτουν, είναι γιατί δεν επεβλήθη η χρήση της μάσκας και στους εξωτερικούς χώρους από τις αρχές του φθινοπώρου, γεγονός που όχι μόνο στην πράξη θα μείωνε την μεταδοτικότητα, αλλά θα έδινε και ένα μήνυμα της κρισιμότητας της κατάστασης; Γιατί δεν υλοποιήθηκε έγκαιρα η σκέψη της χρήσης τουριστικών λεωφορείων, που αυτή τη χρονιά είναι διαθέσιμα; Φαίνεται ότι η τήρηση των υγειονομικών μέτρων πρέπει να είναι πολύ πιο αυστηρή έναντι των απείθαρχων, που είτε από άγνοια, είτε από αφέλεια, είτε από διάθεση υπονόμησης κλπ. αποτελούν κινούμενο δημόσιο κίνδυνο για την υγεία των πολιτών. Ακόμα-ακόμα η ακάλυπτη μύτη σε άτομα που βαρυστημένα φορούν την μάσκα, θυμίζει δίκαννο όπλο που μπορεί να σημαδεύει τον ανυποψίαστο διπλανό του!

Η πραγματική κοινωνική ευαισθησία αποδεικνύεται ανάγλυφα στην ιστορία της Κυρίας Ντενίζ στο Παρίσι. Η ηλικιωμένη αυτή γυναίκα, με ιστορικό στο παρελθόν καρκίνου και καρδιακής ανεπάρκειας, χτυπήθηκε άσχημα από τον ιό τον Μάρτιο και έφθασε στο χείλος της ΜΕΘ. Όμως, παρά την πίεση των γιατρών και της οικογενείας της, χαμογελώντας αρνήθηκε να καταλάβει την τελευταία διαθέσιμη κλίνη, για να την παραχωρήσει σε άτομα νεότερης ηλικίας. Ήθελε επιπλέον να είναι σίγουρη ότι το οξυγόνο που

της χορηγούσαν δεν το στερούσε από άλλους. Μέσα σε μία ώρα η άδεια κλίνη κατελήφθη από νεαρό ασθενή με μηνιγγίτιδα. Οι γιατροί της έγραψαν επιστολή ευγνωμοσύνης, για την διδακτική γνωριμία, αλλά δεν πρόλαβαν να της τη διαβάσουν. Αυτή η στάση της τους ανάγκασε να την αποκαλούν κυρία, που δεν είναι δόκιμο για άτομα που δεν είναι πια στη ζωή.

Σε τέτοια άτομα, στους εθελοντές της προσφοράς στο ΕΣΥ, που παραδόξως έτυχαν λειδορίας από μικρόψυχες πέννες και βέβαια στο Υγειονομικό προσωπικό κυρίως των Νοσοκομείων και στο σώμα της Αστυνομίας, που έβαλαν πλάτη σε αυτή την πανδημία, υποκλίνεται η κοινωνία. Αν συγκριθεί η στάση τους με τους τεράλγηδες της συμμετοχής σε πορείες και με τους ανεγκέφαλους των διοργανωτών των πάρτυ, αβίαστα προκύπτει το συμπέρασμα ποιους χαρακτηρίζει η κοινωνική ευαισθησία.

Αν χρησιμοποιηθεί κάποια ζυγαριά των θετικών και των αρνητικών ενεργειών στην χώρα μας κατά την πανδημία, με βάση το τι συμβαίνει σε άλλες χώρες με τον ίδιο πληθυσμό, το πρόσημο είναι θετικό. Οι συμπληγάδες της διαφύλαξης της Υγείας και της επιβίωσης της Οικονομίας είναι μπροστά μας. Τα δύσκολα απαιτούν ειδικούς χειρισμούς και όπως έλεγε ο Σωκράτης είναι πολύ δύσκολο να κάνεις κάτι τέλειο. Αλλά ακόμα κι' αν το πετύχεις, είναι αδύνατο να αποφύγεις τον άδικο κριτή. Αν δεν θέλουμε να βιώσουμε τρίτο κύμα πανδημίας, πρέπει να αλλάξουμε την ρότα που ακολουθήσαμε μετά το πρώτο.

Χάρης Β. Κατσαρδής
Παιδοπνευμονολόγος Επικ. Καθηγητής Παιδιατρικής
τ. Συντ. Διευθυντής Παιδιατρικού
Τμήματος Γεν Νοσοκομείο Αθηνών " Η ΕΛΠΙΣ "
Επίτιμος Πρόεδρος Ελληνικού Κολλεγίου Παιδιάτρων